

БЕКІТІЛДІ

ABU ректоры

профессор Ш.А. Құрманбаева

**ALIKHAN BOKEIKHAN UNIVERSITY
2030 ЖЫЛҒА ДЕЙІНГІ
ТҰРАҚТЫ ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ**

Кіріспе

Alikhan Bokeikhan University өзінің аймақ тарихындағы орны мен әлеуметтік бағдарланған сипатын елей отырып, Біріккен Ұлттар Ұйымының Тұрақты даму мақсаттарына (ТДМ) қол жеткізуге белсенді қатысады. Университет өңірдің тұрақты дамуының қозғаушы күші ретінде әкімдікпен және жергілікті атқарушы органдармен тығыз байланыста.

Аймақтың ерекшелігі ТДМ контекстінде өзінің ізін қалдырған Семей полигонының мұрасына байланысты ерекше маңызды болып отыр. Университет экологиялық зардаптарға байланысты мәселелерді шешуге белсене қатысатын ғылыми орталық рөлін атқарады.

Университеттің басымдықтарының қатарына денсаулық пен әл - ауқатты нығайту, сапалы білімге қол жеткізуді қамтамасыз ету, гендерлік теңдікті қолдау және теңсіздікті азайту жатады. Жергілікті билікпен, қоғаммен белсенді қарым-қатынас жасау және жас ұрпақты қолдауға баса назар аудару тұрақты даму мақсаттарына жетуде шешуші рөл атқарады.

Университет орнықты және гүлденген қоғамды қалыптастыруға белсенді қатысу жауапкершілігін ала отырып, аймақ пен оның қоғамдастығының болашағын тұрақты дамытуға ұмтылады.

1. Университеттің қазіргі жағдайын бағалау:

Қазақстан Республикасы Абай облысы, Семей қаласында орналасқан Alikhan Bokeikhan University 1998 жылдан бастап мемлекеттік емес білім беру мекемесі ретінде жұмыс істейді. 2021 жылы жалғыз құрылтайшының 26.08.2021 жылғы шешімі негізінде Қазақ гуманитарлық-заң инновациялық университетінің атауы Alikhan Bokeikhan University болып өзгертілді.

Университет бакалавриат, магистратура және докторантура білім беру бағдарламалары, біліктілікті арттыру және қайта даярлау бағдарламаларын және бейресми білім беруге шектеусіз мемлекеттік лицензияға ие (сериясы KZ04LAA00032042, 17.09.2021ж. берілген).

KazSEE Қазақстанның қазіргі заманғы (элиталық) білім беру қауымдастығымен 2028 жылдың 18 маусымына дейін Аккредиттелген (сертификат № 23/16ka0033), университет бакалавриаттың 16 бағыты, магистратураның 9 бағыты және докторантураның 6 бағыты бойынша қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде түрлі бағдарламаларды ұсынады.

Университеттің дамыған инфрақұрылымы, қуатты ғылыми-кәсіби әлеуеті және заманауи ақпараттық технологиялары бар. Қазақстан Республикасы Үкіметінің №977 қаулысына сәйкес Әскери кафедрасы құрылған.

Alikhan Bokeikhan University 2022 жылы Қазақстанда IT-кадрларды даярлау жөніндегі Ұлттық бастамаға үлес ретінде, ҚР цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігінің, «Astana Hub» IT-стартаптар халықаралық технопаркінің және ҚР Ұлттық Банкінің төлем және қаржы технологияларын дамыту орталығының қолдауымен және тікелей қатысуымен «Abai IT-Valley» өңірлік технокластерін іске қосты.

Инклюзивті білім беруге баса назар аудара отырып, университет Түзету сыныбын құрды, онда профессорлар мен мамандардың жетекшілігімен білім алушылар ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен, соның ішінде сөйлеу бұзылыстарымен, АСД және т. б. жұмыс істеудің практикалық дағдыларын игереді.

2022 жылы университетте инклюзивті тәжірибені дамыту және оқытушылар арасында тәжірибе алмасу үшін барлық қажетті құралдармен жабдықталған Психологиялық-педагогикалық қолдау көрсету ресурстық орталығы ашылды.

Университет Семей медицина университетімен серіктестікте құрылған «Денсаулық сақтаудағы IT» сияқты инновациялық білім беру бағдарламаларын әзірлеуге белсенді қатысады.

Университет халықаралық деңгейде шетелдік университеттермен бірлескен бағдарламаларды жүзеге асырады және Болгарияның София техникалық университетінде «Абай атындағы мәдени-танымдық орталығын» ашты.

БҰҰ-ның Тұрақты даму мақсаттарына сәйкес келетін университеттің тұрақты даму стратегиясы аясында ұсынылған ақпарат университеттің білім беру, инновация, инклюзивтілік және ынтымақтастықтағы әртараптылыққа деген адалдығын көрсетеді.

2. Мүдделі тараптарды тарту (стейкхолдерлер).

Alikhan Bukeikhan University (ABU) 2030 жылға дейінгі тұрақты даму стратегиясының БҰҰ-ның Тұрақты даму мақсаттарына (ТДМ) сәйкес бөлігі ретінде мүдделі тараптардың қатысуы кең қолдауды және сәтті іске асыру стратегияларын қамтамасыз ету үшін әртүрлі топтардың көзқарастары мен мүдделерін қамтуға бағытталған кешенді процесі.

1.1. Ішкі стейкхолдерлер:

- Профессорлық-оқытушылық құрам.
- Әкімшілік қызметкерлері.
- Білім алушылар мен түлектер.
- Білім алушылардың ата-аналары.
- Жастар және студенттік ұйымдар.

1.2. Сыртқы стейкхолдерлер:

- Жұмыс берушілер мен кәсіпорындар.
- Жергілікті қауымдастықтар мен қоғамдық ұйымдар.
- Мемлекеттік органдар мен білім беру институттары.
- Серіктестер мен демеушілер.
- БАҚ және білім беру сарапшылары.

Alikhan Bukeikhan University (ABU) негізгі компаниялармен және ұйымдармен өзара іс-қимылы БҰҰ-ның Тұрақты даму мақсаттарымен (ТДМ) тығыз байланысты болуы мүмкін. Төменде ABU серіктестіктерінің нақты тұрақты даму мақсаттарына қалай инвестициялауға болатыны туралы мысалдар келтірілген:

4-мақсат: Сапалы білім беруді қамтамасыз ету

- Академиялық қоғамдастықпен және жұмыс берушілермен серіктестік сапалы білім беруді қамтамасыз етуге әсер ететін университеттің стратегиясы мен миссиясын жүзеге асыруға ықпал етеді.

8-мақсат: Лайықты жұмыс және экономикалық өсу

- Қазақстан Ұлттық Банкімен және басқа да компаниялармен экономика және қаржы саласындағы ынтымақтастық студенттердің кәсіби өсуіне және лайықты еңбекке дайындалуына ықпал етеді.

9-мақсат: Инновация және инфрақұрылым

- Қалалық Ақпараттық технологиялар бөлімімен және телекоммуникация компанияларымен серіктестік университеттегі инновациялық және цифрлық инфрақұрылымды дамытуға қолдау көрсетеді.

17-мақсат: Мақсаттарға жету үшін серіктестік

- Әртүрлі әлеуметтік серіктестермен және жұмыс берушілермен өзара әрекеттесу ортақ мақсаттарға жету үшін серіктестіктерді құруға жәрдемдесу арқылы 17-тармақты қолдайды.

Тұрақты дамудың қосымша аспектілері:

• Спорт федерацияларымен және қауымдастықтарымен серіктестік тұрақты дамуды денсаулық және әл-ауқат аспектілерімен үйлестіре отырып, дене шынықтыру мен денсаулықты сақтап, салауатты өмір салтына ынталандырады.

5-мақсат: әйел адамдарға ақпарат пен білімнің қолжетімділігі.

• Технологиялар мен телекоммуникациялар саласындағы серіктестік гендерлік теңсіздікті азайтуға және әйелдердің білімге қолжетімділігін қамтамасыз етуге көмектеседі.

10-мақсат: Теңсіздікті азайту

• Жұмыспен қамту орталығымен ынтымақтастық жұмыспен қамту және мансаптық өсу мүмкіндіктерін қамтамасыз ету арқылы әлеуметтік және экономикалық теңсіздіктерді азайтуға көмектеседі.

Бұл серіктестіктер мен ынтымақтастықтар тұрақты дамуға кешенді көзқарасты қалыптастырып, студенттерге сапалы білім беріп қана қоймай, сонымен қатар БҰҰ Тұрақты дамудың негізгі мақсаттарына жауап бере отырып, кәсіби және жеке өсудің нақты мүмкіндіктерін береді.

3. БҰҰ Тұрақты Даму мақсаты контекстіндегі университеттің негізгі бағыттары мен мақсаттары

Alikhan Bukeikhan University 2030 жылға дейінгі тұрақты даму стратегиясында БҰҰ Тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізуге тиімді үлес қосу үшін бірнеше негізгі бағыттарға назар аударады. Басымдықтардың қатарына Инновациялық білім беру бағдарламаларын дамыту, ғылыми зерттеулерді ынталандыру, экологиялық тұрақтылықты нығайту, әлеуметтік жауапкершілік және экономикалық дамуға жәрдемдесу жатады. Университет тұрақты білім беру және әлеуметтік ортаны құру үшін күш біріктіретін орталық болуға ұмтылады.

Alikhan Bukeikhan University (ABU) келесі негізгі бағыттарға назар аудара отырып, БҰҰ-ның Тұрақты даму мақсаттарына (ТДМ) қол жеткізуге айтарлықтай үлес қоса алады:

1. Білім беру (4-мақсат: сапалы білім беруді қамтамасыз ету): Развитие инновационных образовательных программ и методологий.

- Халықтың барлық топтары үшін білімге қолжетімділікті қолдау.
- Ғылыми-зерттеу қызметін ынталандыру және технологиялық құзыреттерді дамыту.
- 2. Инновация және инфрақұрылым (9-мақсат: инновация және инфрақұрылым):
- Өнеркәсіппен бірлесе отырып, ғылыми зерттеулер мен инновацияларды ілгерілету.
- Цифрлық инфрақұрылымды және технологиялық әлеуетті дамыту.
- Стартаптар мен кәсіпкерлікті қолдау.

3. Қоршаған ортаның тұрақтылығы (мақсаттары 11, 12, 13, 14, 15: Тұрақты қалалар мен елді мекендер, тұрақты тұтыну және өндіріс, судағы тіршілікті қорғау, құрлықтағы тіршілікті қорғау, экожүйелерді қорғау):

- Экологиялық бағдарламалар мен зерттеулерді дамыту.
- Тұрақты тұтыну және өндіріс тәжірибелерін енгізу.
- Қоршаған ортаны қорғау және экологиялық білім беруді ынталандыру.

4. Әлеуметтік жауапкершілік (3, 5, 8, 10 мақсаттар: Денсаулық пен әл-ауқатты қамтамасыз ету, Гендерлік теңдік, Лайықты еңбек және экономикалық даму, Теңсіздікті азайту):

- Қоғамда денсаулық пен әл-ауқатты жақсарту бойынша бағдарламаларды жүзеге асыру.
- Гендерлік теңдікке ықпал ету және әлеуметтік теңсіздіктерді азайту.
- Жұмысқа орналасуға және экономикалық дамуға ықпал ететін жобаларды дамыту.

5. Экономикалық даму (8-мақсат: Лайықты еңбек және экономикалық даму):

- Кәсіпкерлік білім мен кәсіпкерлік бастамаларды қолдау.
- Еңбек нарығының қажеттіліктеріне сәйкес дағдыларды оқыту.

- Студенттер үшін тәжірибе мен жұмыс орындарын құру үшін компаниялармен ынтымақтасу.

Alikhan Bokeikhan University осы негізгі бағыттарға қол жеткізу үшін күш пен ресурстарды біріктіретін, сол арқылы сапалы білім беріп қана қоймай, Абай облысы мен Қазақстанның әлеуметтік және тұрақты дамуына елеулі үлес қосатын орталыққа айналуға бағытталған.

4. Білім беру бағдарламаларына ТДМ интеграциясы

Тұрақты даму қағидаттарын білім беру бағдарламаларына біріктіру Alikhan Bokeikhan University үшін маңызды қадам болып табылады. Тұрақты даму мақсаттарын белсенді қолдайтын курстар мен бағдарламалар құру жоспарлануда. Осы бастама шеңберінде ERASMUS + "дөңгелек экономика және тұрақты даму саласындағы инновациялық оқу бағдарламалары мен модульдерін әзірлеу" жобасын іске асыру көзделген. Бакалавриат, магистратура және қосымша білім беру курстары үшін дөңгелек экономика курстарын құруға баса назар аударылады.

Сонымен қатар, «Экономикалық зерттеулер орталығын» «Экономикалық зерттеулер және тұрақты даму орталығы» етіп қайта құру жоспарлануда. Бұл қайта құру университеттің экономикалық даму мен тұрақтылық мәселелерімен терең араласуды қамтамасыз ететін тұрақтылыққа көбірек қатысуға деген ұмтылысы. Бұл шаралардың барлығы БҰҰ Тұрақты даму мақсаттарын білім беру үдерістеріне біріктіруге және студенттерді тұрақты дамудың өзекті мәселелерін шешуге дайындауға бағытталатын болады.

Alikhan Bokeikhan University студенттердің қажеттіліктеріне және әлемдік трендтерге сәйкес білім беру бағдарламаларын кеңейту бойынша белсенді жұмыс істейді. Болгария, Швейцария және Польша университеттерімен «Туризм және қонақжайлылық менеджменті» саласында бірлескен білім беру бағдарламасын іске қосу жоспарлануда. Бұл серіктестік әртүрлі мәдениеттер мен елдердің студенттері арасында бірегей білім беру мүмкіндіктерін құруға және тәжірибе алмасуға бағытталған.

Сонымен қатар, университет инклюзивті білім беру саласындағы бағдарламаларды белсенді дамытуда. Қызметкерлер Португалиядағы Vensor Autismo орталығында біліктілікті арттыру курстарынан өтті, бұл Alikhan Bokeikhan University-де инклюзивті білім беру бағдарламаларын сәтті жүзеге асыру үшін оқытушылардың тәжірибесі мен дайындығын күшейтеді. Бұл бастамалар университеттің білім беру ұсыныстарының әртүрлілігіне және қол жетімді және сапалы білім беру тәжірибесін құруға деген ұмтылысын көрсетеді.

Alikhan Bokeikhan University университет стратегиясының негізгі аспектілерінің бірі болып табылатын Тұрақты дамуға байланысты мәселелерді шешуге бағытталған ғылыми зерттеулерді дамытуға белсенді қатысады. Университет ғалымдар мен студенттерді қоса алғанда, белсенді зерттеу қауымдастығын ынталандырады және қолдайды, олардың ТДМ-мен байланысты жобаларға қатысуын ынталандырады.

Абай облысындағы көпсалалы оқу және ғылыми-зерттеу орталығы ретінде Alikhan Bokeikhan University инновациялық ғылыми-зерттеу саясатын іске асыруда шешуші рөл атқарады. Университет ғылыми қызметтің субъектісі ретінде аккредиттелген және аймақтың және жалпы елдің әлеуметтік-экономикалық дамуын жақсартуға бағытталған зерттеулер жүргізеді.

Университеттің даму стратегиясы аясындағы басты мақсат – ғылыми зерттеулердің экономикалық әлеуетін арттыру және оның әлеуметтік-экономикалық дамуға қосқан үлесін арттыру. Бұл мақсатқа жету үшін ғылымның интеллектуалдық әлеуетін күшейту, ғылыми инфрақұрылымды жаңғырту, зерттеулердің сапасы мен тиімділігін арттыру сияқты нақты міндеттер белгіленді.

Университетте «Алаштану» ғылыми-зерттеу орталығы, «Құқықтанудың өзекті мәселелері» ғылыми-зерттеу орталығы, «Экономикалық зерттеулер орталығы» және

«Ономастикалық зерттеулер орталығы» сияқты ғылыми-зерттеу орталықтары мен зертханалар белсенді түрде дамып келеді. Бұл орталықтар мен зертханалар аймаққа және жалпы қоғамға әсер ететін маңызды зерттеулерді жүзеге асырады.

Университет өз қызметінде білім мен ғылымды интернационалдандыру арқылы халықаралық ғылыми кеңістікке интеграциялануға ұмтылады. Ғылыми зерттеулерді кеңейту, оларды қолдау және ынталандыру БҰҰ Тұрақты даму мақсатының күн тәртібінде мәлімделгендерді қоса алғанда, жаһандық мәселелерді шешуге үлес қосуға бағытталған.

5. Байланыс және қоғамды тарту:

Alikhan Bukeikhan University Тұрақты даму саласындағы коммуникациялық стратегиясы және БҰҰ ТДМ іске асыруға жұртшылықты тарту барынша әсер ету үшін түрлі платформаларды белсенді пайдаланады:

1. Желілік платформалар:

- Instagram және Facebook: Жалпы саны 26 000-нан астам жазылушылары бар. Университет өзінің тұрақты даму бастамалары туралы мазмұнды, соның ішінде көрнекі бейнелерді, сұхбаттарды және шолуларды үнемі жариялайды.

2. Веб-сайт:

- Тұрақты даму бөлімі: күніне 1000-нан астам веб-сайтты қарайтын университет өзінің жобалары, ғылыми зерттеулері және тұрақты даму жетістіктері туралы толық ақпарат береді.

3. Студенттік бастамалар

- Жобалар мен іс-шаралар: студенттердің белсенді қатысуын және идеялармен алмасу үшін қоғамдық кеңістік құруды ескере отырып, тұрақты даму саласындағы студенттік жобаларды қолдау және жарнамалау.

4. Кері байланыс және диалог:

- Кері байланыс нысандары: 26 мыңнан астам жазылушыға өз пікірлері мен ұсыныстарын білдіруге мүмкіндік беретін әлеуметтік медиа платформаларындағы тұрақты сауалнамалар мен талқылаулар.

5. Халықаралық өзара іс-қимыл:

- Ынтымақтастық туралы ақпараттандыру: басқа елдердің жоғары оқу орындарымен бірлескен бағдарламаларды қоса алғанда, халықаралық жобалар туралы ақпаратты жариялау және кең аудиторияға қол жеткізу үшін БҰҰ ТДМ жобаларына қатысу.

6. Инновациялық бағдарламалар:

- Жобаларға назар аудару: дөңгелек экономика және тұрақты даму курстарын әзірлейтін ERASMUS + жобасы сияқты инновациялық білім беру бағдарламаларының белсенді жарнамасы.

Бұл сандар ашықтықты барынша арттыру және тұрақты даму процестеріне жұртшылықты тарту үшін коммуникациялық стратегияларды сәтті қолдануды растайды.

Қорытынды

2030 жылға қарай Alikhan Bukeikhan University Тұрақты даму стратегиясын жүзеге асыра отырып, біз келесі нәтижелерге қол жеткіземіз:

1. Интеграцияланған білім: Университет тұрақты даму принциптерін қамтитын интеграцияланған бағдарламалармен тұрақты қоғамды қалыптастыруға бағытталған білім береді.

2. Жаһандық серіктестіктер: тұрақтылық бойынша білім мен тәжірибе алмасуға әкелетін әлемдегі жетекші білім беру мекемелерімен нығайтылған халықаралық байланыстар мен серіктестіктер.

3. Белсенді зерттеу: Университет инновациялық жобалар және ғылыми жетістіктермен тұрақты дамудың негізгі мәселелерін шешуге бағытталған зерттеулерге назар аударады.

4. Қоғамның белсенді тартылуы: Стратегия университеттің қызметін ашық әрі қоғамның қажеттіліктеріне бағдарлай отырып, кеңінен тарту мен кері байланысты қамтамасыз ете отырып, жұртшылықтың университет жобаларына белсенді қатысуына ықпал етеді.

5. Аймақтың тұрақты дамуы: Университет инновациялық әдістерді енгізу және экономикалық және әлеуметтік дамуды қолдау арқылы аймақтың тұрақты дамуын қамтамасыз етуде басты рөл атқарады.

Нәтижесінде, Alikhan Bokeikhan University 2030 жылға қарай БҰҰ-ның Тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізуге ықпал ететін, тұрақты даму қағидаттарын білім беру, ғылыми және қоғамдық тәжірибелерге біріктіруге ықпал ететін білім беру және зерттеу орталығына айналады.

*Ғылыми кеңес отырысында бекітілген
2023 жылғы 27 қыркүйектегі №1 хаттама*